

VI. ROČNÍK STUDENTSKÉ VĚDECKÉ A ODBORNÉ ČINNOSTI (SVOČ) NA PF UK

AUTOR SOUTĚŽNÍ PRÁCE: Jiří Zehnálek

NÁZEV SOUTĚŽNÍ PRÁCE: Eurozóna jako tragedie obecní pastviny

OBOR: TNH

POSUDEK VYPRACOVALA: doc. JUDr. PhDr. Ilona Bažantová, CSc.

1. Hodnocení tématu z hlediska jeho aktuálnosti, praktické použitelnosti a teoretického významu

3/3

Zdůvodnění bodového hodnocení: Téma je aktuální, zvláště s fiskální evropskou krizí a fungováním společné evropské měny.

2. Hodnocení pojetí práce (systematika, logická stavba, použité metody, prameny)

2/5

Zdůvodnění bodového hodnocení: Práce je členěná logicky, je použita deskriptivní a analytická metoda. Nedostatky má práce v používání zdrojů a citací. Autor použil tzv. harvardskou citaci zdrojů a pramenů, což lze sice u ekonomické práce akceptovat, avšak pokud se jedná o přímou citaci daného autora nebo použití konkrétního číselného údaje či souboru dat, je nutné taktéž uvést stranu – uvedení strany chybí na s. 6 u studie Horvátha (tady autor práce SVOČ dokonce od něj přebral celý odstavec), dále u citací na str. 11 v odkazu pod čarou, str. 12, str. 16, uveden není zdroj u grafu č. 3, u grafu 2 a 4 je sice uveden jako zdroj „Euro Crisis Monitor, Institute of Empirical Economic Research, Osnabrück Univerzity“, aniž by v seznamu literatury a pramenů byl blíže specifikován alespoň internetovým odkazem. Některé zdroje v textu jsou uváděné jen příjmením autora a letopočtem práce (Mundel 1997) a opět nejsou vůbec specifikovány v seznamu literatury.

3. Hodnocení formální stránky práce (jazyková úroveň, přehlednost, grafická úprava a technické zvládnutí textu)

2/4

Zdůvodnění bodového hodnocení: Práce má celkem 18 stran, obsahuje (pravděpodobně) 4 kapitoly, závěr, seznam literatury a anotaci. Autor sám v úvodu mluví, že je práce rozčleněna na „sekce“. Kapitoly ani subkapitoly nejsou v textu očíslované nebo graficky jiným typem nadpisu odlišené; v obsahu taktéž nejsou kapitoly očíslované, jen drobným odsazením se domnívám, že je práce členěna na 4 kapitoly a subkapitoly 3.1, 3.2 a 4.1, práce je tak v některých částech nepřehledná, na str. 6 je nepřehledná i z důvodů přehlacení uváděných autorů OCA. V úvodu chybí formulace cíle práce, závěr je velmi stručný.

4. Hodnocení obsahové (věcné připomínky k textu, konfrontace s jinými možnými názory, celkové zvládnutí tématu, zhodnocení závěrů práce, do jaké míry mohou být předmětem diskuse při ústním kole)

3/8

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Ve druhé kapitole se autor zaměřil na teorii optimálních měnových zón (OCA). Vývoj této teorie a přehled jednotlivých názorů různých autorů na používání společné měny z velké většiny fakticky přebírá ze studií Horvátha¹ a Kučerové². Přebírání údajů nikoli z primárních zdrojů, ale z tzv.

¹ Horváth, R.: Splňuje Česká republika kritéria teorie optimálních měnových zón k přijetí eura? Studie NHÚ j. Hlávky, č. 4/2006, Praha 2006, ISBN 80-86729-26-5.

„druhé ruky“ je možné, ale musí to být zřetelně vyznačeno. Správně je poukázáno na zrod, vývoj a změny názorů na OCA obecně, navíc mělo být ale upozorněno, že své argumenty v průběhu času (od 60. let 20. století) změnil i „otec“ OCA, Robert Mundell. Navíc tato kapitola končí (str. 8 práce SVOČ) tím, co by mělo být vyvrcholením této kapitoly: „Své kouzlo má Mundellových 17 důvodů pro a proti přijetí společné měny (Mundell 1997). Zrcadlově konstruované důvody výstižně vyjadřují relativnost přínosů a nákladů v ohledu na aktuální situaci státu a měnové unie.“ Svě kouzlo by to mělo, pokud by ovšem v práci tyto důvody byly uvedeny, nebo alespoň uveden regulérní odkaz na zdroj, který ovšem v seznamu literatury a pramenů chybí.

Podstatou práce měl být popis situace v ekonomické teorii nazývané „tragédie obecní pastviny“. Autor správně na str. 10 uvádí, že „Philipp Bagus ve své knize *Tragedy of Euro (2010)* upozornil, že v rámci EMU dochází k tragedii obecní pastviny“. Dále z práce však již není zcela zřejmé, co jsou názory autora a co je „převyprávění“ Baguse, resp. práce budí dojem, že ostatní úvahy jsou již jen autorovy. Autor klidně mohl uvádět Bagusovy argumenty (s uvedením zdrojů), zvláště, když je P. Bagus v ČR dostatečně znám (v březnu 2012 měl v Praze několik akademických přednášek, byly s ním k tomuto tématu publikovány rozhovory a taktéž mu v českém překladu vyšel k problematice eura článek ve sborníku *Platit či neplatit eurem?* Praha, Cevro Institut 2012, s. 7-23). Dále práce popisuje systém TARGET a pomocí tohoto mechanismu dokládá přebytky na běžném účtu platební bilance některých zemí. Pro korektní tvrzení o skrytém dluhu pomocí tohoto mechanismu bychom museli analyzovat i finanční účet platební bilance. Závěr o několika málo řádcích konstatuje fakt shody fungování eurozóny a obecní pastviny a navrhuje prosazení ručení za závazky vzniklé z TARGET mezi centrálními bankami zemí eurozóny.

5. Stručně celkové hodnocení práce a celkový počet bodů³

10/20

Závěrečný komentář:

Práce mohla neotřelým způsobem přistoupit k problematice fungování společné evropské měny. I to, že student zhodnotí dosavadní teoretické práce a zaujme k nim stanovisko, poukáže na jejich rozpory nebo inspirace ekonomických opatření apod., je přínosné. Přepokládá se však korektní práce se zdroji, aby bylo vidět, co je myšlenkový a argumentační přínos studenta a co je a odkud přebíraný zdroj a jak je argumentačně využit.

Otázky k ústní obhajobě:

1. Jaké jsou definiční znaky veřejného statku a lze Evropský měnový systém popsat z hlediska ekonomické teorie jako čistý veřejný statek (popř. smíšený, resp. neúplný veřejný statek)?
2. Jaký je autorův názor na jiná tvrzení, že používání eura vytváří externality a podmínky pro vznik morálního hazardu?

V Praze, dne 23. 5. 2013

podpis autora posudku

² Kučerová, Z.: *Teorie optimální měnové oblasti a možnost její aplikace na země střední a východní Evropy*. Studie NHÚ j. Hlávky, č. 3/2005, Praha 2005, ISBN 80-86729-18-4.

³ Celkový počet bodů je součtem bodů udělených v předchozích čtyřech kategoriích.